СТРУЧНО УПУТСТВО ЗА НАСТАВНИКЕ И ДЕЖУРНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЈИ СМОТРЕ ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА ИСТОРИЈА

2026.
СРПСКО ИСТОРИЈСКО ДРУШТВО
Патријарха Павла бр. 2 (Конак кнеза Милоша), 11000 Београд

ОПШТА УПУТСТВА

Циљ и сврха упутства

Ово упутство намењено је наставницима чији ученици учествују на смотри из наставног предмета Историја, као и наставницима који дежурају током тестирања ученика путем онлајн платформе *ClassMarker* (www.classmarker.com). Циљ је да се осигура регуларност такмичења, једнаки услови за све учеснике, спречавање недозвољених радњи и очување академског интегритета.

Основна начела

Регуларност – Такмичење се спроводи према унапред утврђеним правилима.

Једнакост – Сви ученици имају исте услове за рад.

Поштење – Спречавање варања и недозвољених радњи.

Безбедност – Заштита здравља и безбедности свих учесника.

Тајност – Очување садржаја тестова до и након такмичења.

I ПРИПРЕМА

1.1. Састав комисије за такмичење

⇒ Организациону комисију чине: координатор (директор или наставник историје), дежурни наставник/ци;

1.2. Обавезе координатора

Најкасније 7 дана пре тестирања, координатор: одређује дежурне наставнике из реда запослених у школи, припрема просторију за израду теста (кабинет са рачунарима/лаптоповима са приступом интернету у школи), проверава техничку опремљеност, врши тестирање везе са платформом, обавештава ученике и родитеље о: датуму, времену и месту израде теста, техничким захтевима, правилима понашања, дозвољеним и недозвољеним средствима.

1.3. Припрема просторија

Просторни услови: кабинет са рачунарима/лаптоповима и приступом интернету у школи.

II ТЕХНИЧКА ПОДРШКА И ПЛАТФОРМА

2.1. Основне информације о платформи

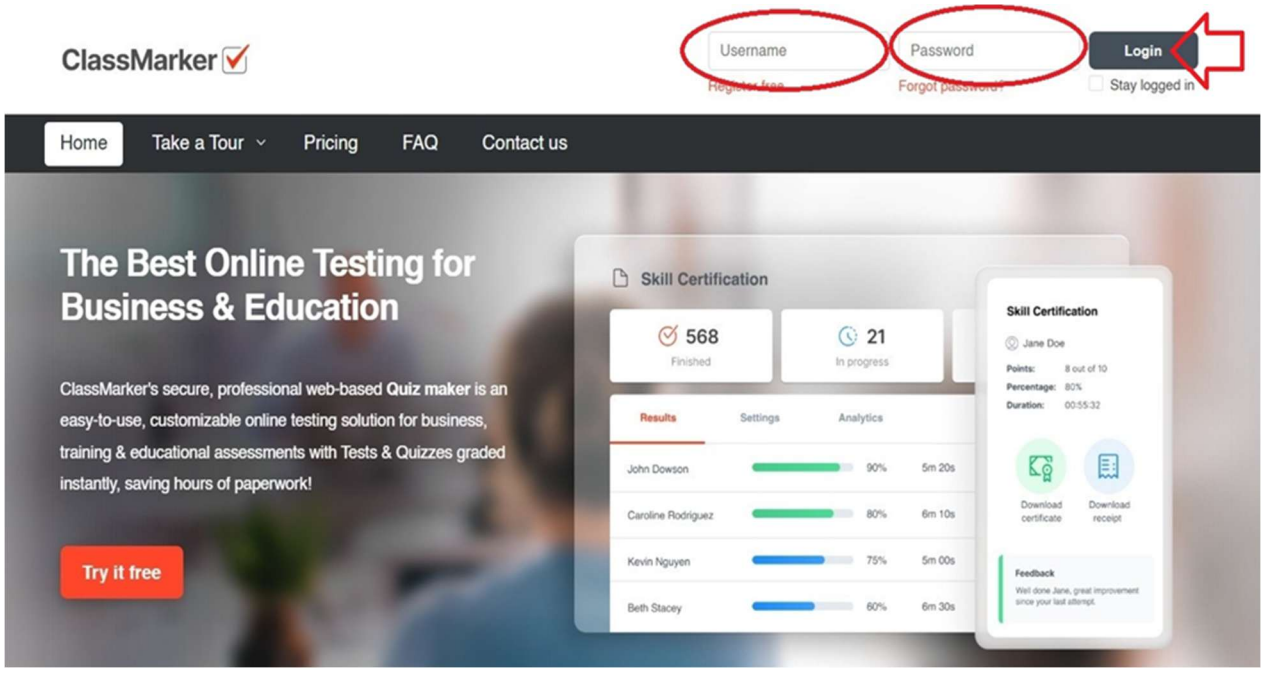
ClassMarker је професионална онлајн платформа за креирање и спровођење тестова са аутоматским бодовањем, могућношћу ограничења времена, заштитом од варања (ClassMarker Monitor) и детаљним извештајима о резултатима.

Кратко техничко упутство за коришћење платформе:

Корак 1. Сви координатори ће на мејл адресе добити податке о корисничком имену и шифром за све пријављене ученике појединачно.

Корак 2. Кликом на линк (https://www.classmarker.com/) отвара се прозор као на слици (Слика бр. 1). У поље *Username* сваки ученик уноси одговарајуће корисничко име, а потом своју шифру у поље *Password*. Када се то заврши, једноставно се кликне на опцију *Login*.

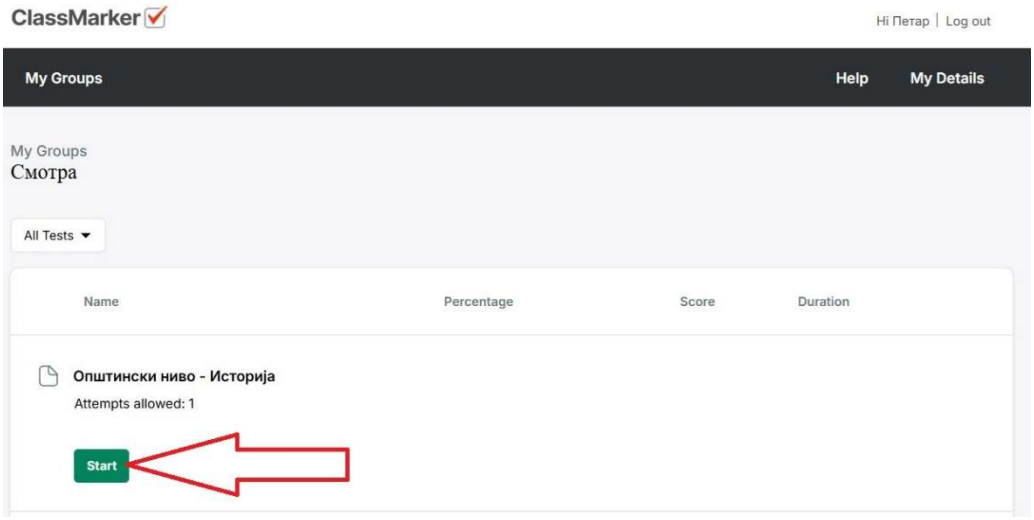
Слика бр. 1.

Корак 3.

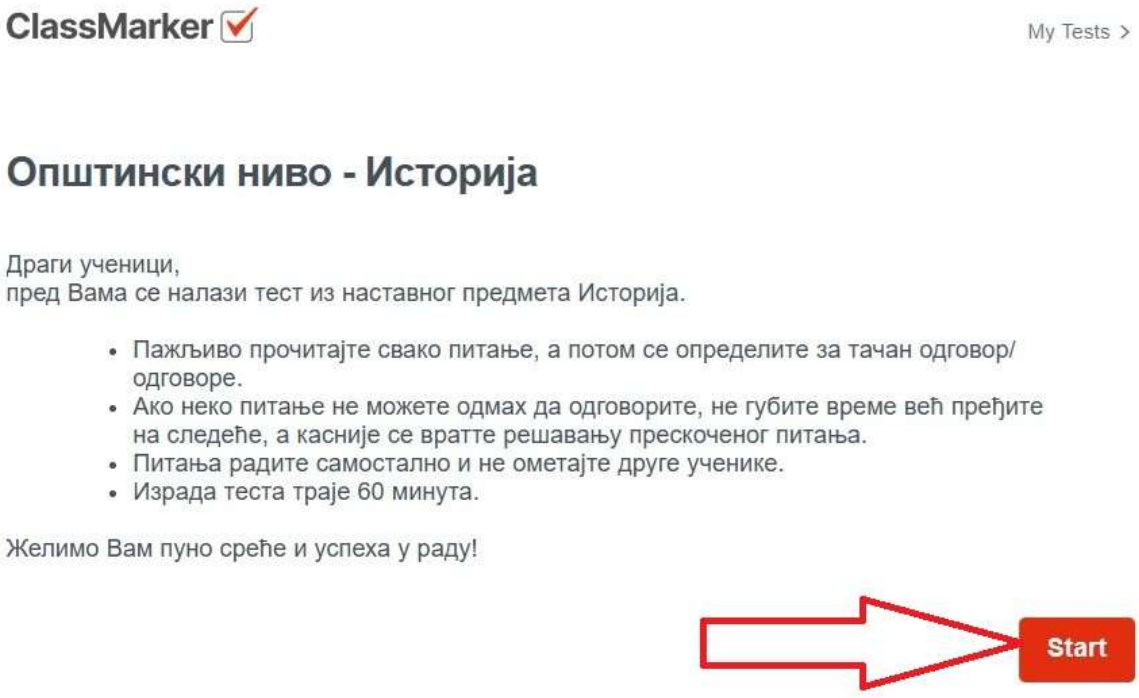
Након успешног логовања отвара се прозор као на слици испод (*Слика бр. 2*). Неопходно је кликнути на поље *Start*.

Слика бр. 2.

Након тога отвара се нови прозор са кратким упутством (*Слика бр. 3*), које је неопходно прочитати, а потом поново кликнути на поље *Start* чиме се почиње израда теста.

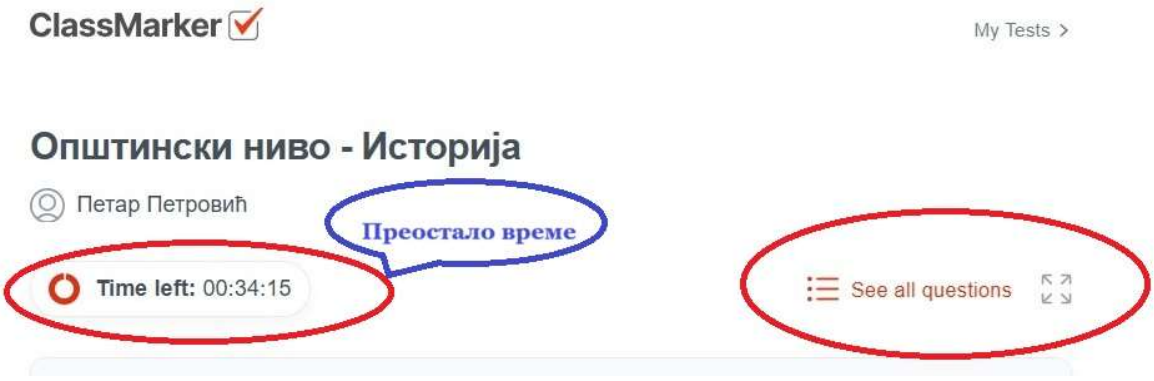
Слика бр. 3.

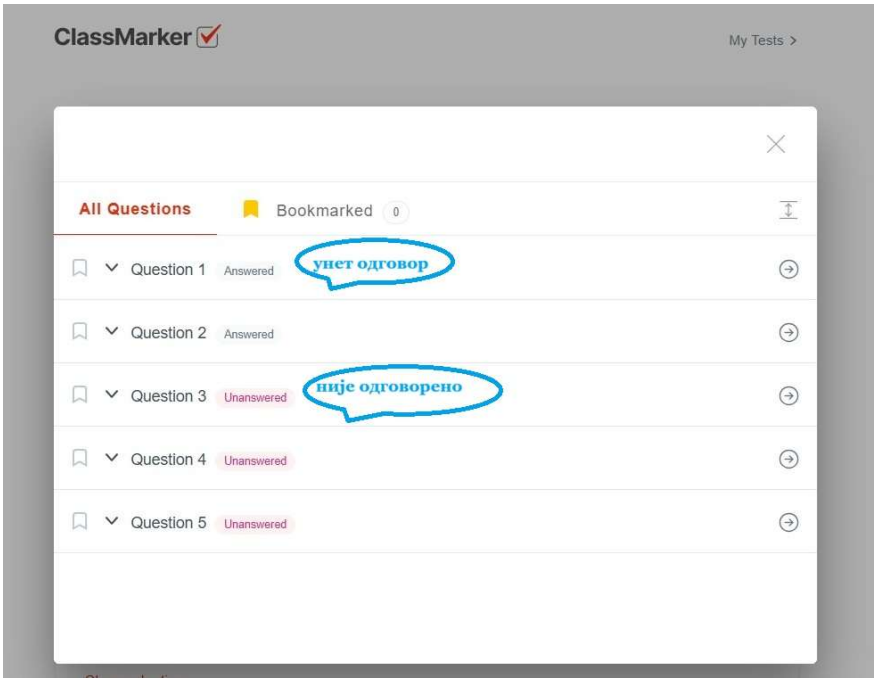
Корак 4.

Када се започне израда теста у сваком тренутку се може видети преостало време – *Time left* (*Слика бр. 4*). Тест је неопходно завршити до истека времена, а ако се то не учини програм ће аутоматски, када тајмер дође до 00:00:00 затворити тест и аутоматски сачувати одговоре који су до тада унети. Током израде теста када се кликне на опцију *See all questions* (*Слика бр. 4*), ради лакшег сналажења, види се списак питања са маркерима да ли је на њих одговорено или не (*Слика бр. 5*).

Слика бр. 4.

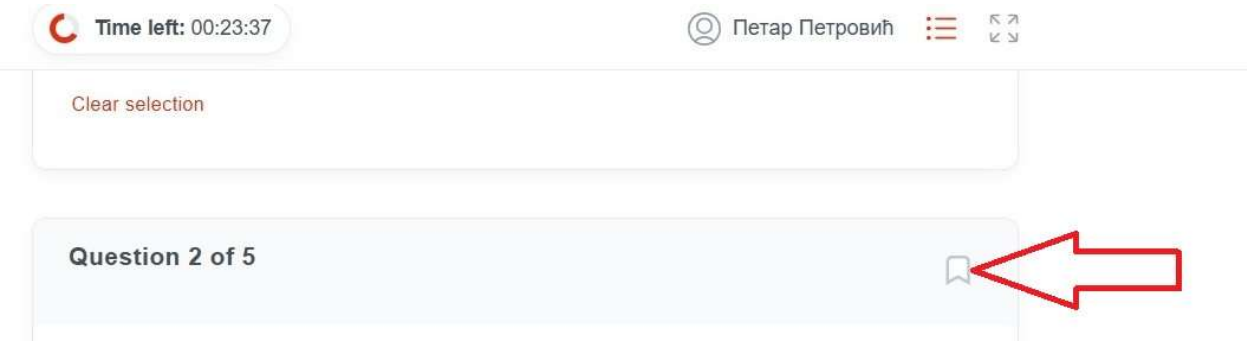

Слика бр. 5.

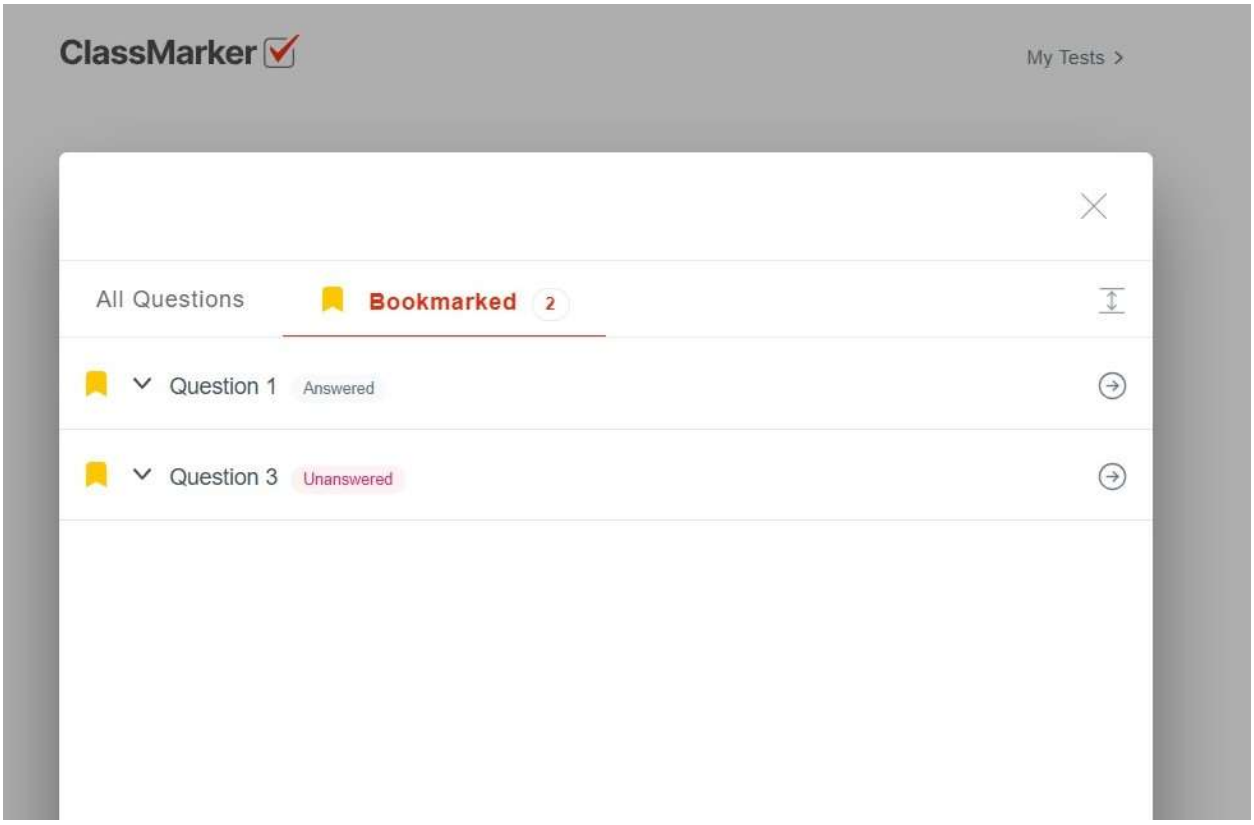

Додатно, поред сваког питања налази се ознака за обележавање питања (*Bookmark*), уколико желите да прескочите, а не заборавите да одговорите на неко питање (*Слика бр. 6*). Када кликнете на опцију *See all questions* (*Слика бр. 4*), можете да кликнете на опцију *Bookmarked* где се отварају питања која сте обележили (*Слика бр. 7*) и на која можете одмах да се вратите.

Слика бр. 6.

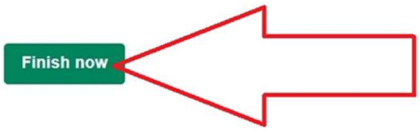
Слика бр. 7.

Корак 5.

Када се заврши израда теста, на крају постоји опција – *Finish now* (*Слика бр. 8*), потом још једном потврда да сте сигурни – *Confirm finish now* (*Слика бр. 9*). Чекирањем обе ове опције завршена је израда теста и добија се екран са потврдом, укупним временом, почетком и завршетком израде теста (*Слика бр. 10*).

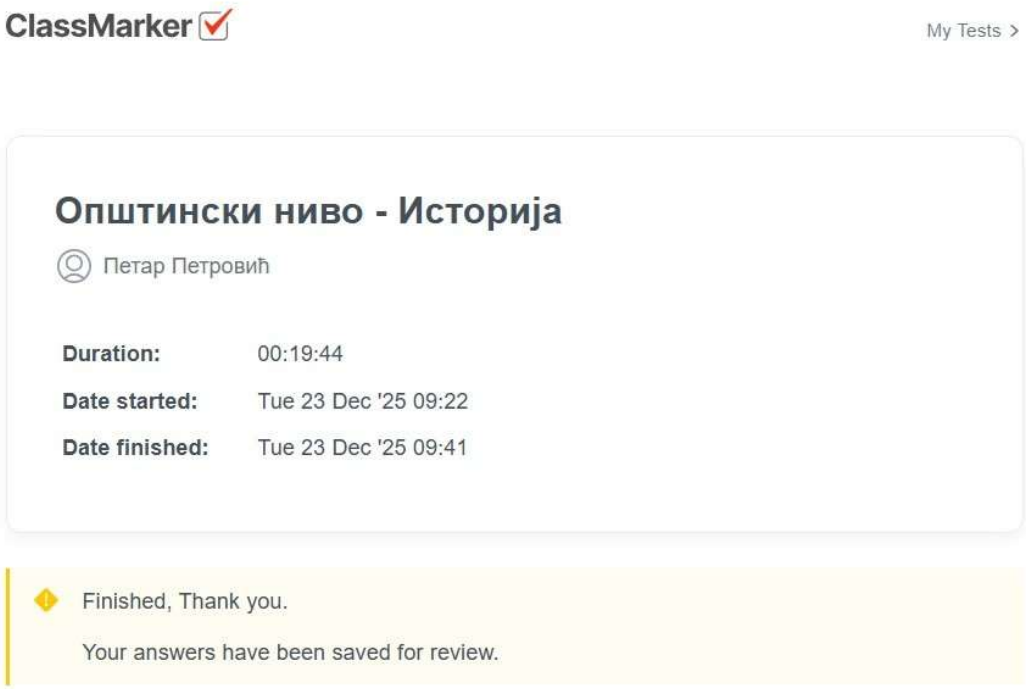
Слика бр. 8.

Слика бр. 9.

Слика бр. 10.

2.2. Технички захтеви

За ученике:

- ⇒ рачунар/лаптоп са стабилном интернет везом;
- ⇒ веб прегледач: Google Chrome (препоручено), Firefox, Safari или Edge, веб камера и микрофон (ако је активиран систем надзора);
- ⇒ само један екран/монитор по ученику и искључени други уређаји (телефони).

Није дозвољено:

- ⇒ Коришћење додатних монитора;
- ⇒ Коришћење телефона, таблета, паметних сатова;
- ⇒ Коришћење других апликација/програма током теста;
- ⇒ Копирање и дељење садржаја теста.

2.3. ClassMarker Monitor – систем надзора

Платформа има укључен аутоматски систем надзора који детектује:

- ⇒ Напуштање теста и промену фокуса на другом прегледачу (switching tabs/loss of focus);
- ⇒ Коришћење других апликација и уређаја;

III ДУЖНОСТИ ДЕЖУРНИХ НАСТАВНИКА

3.1. Пре почетка такмичења

60 минута пре почетка (нпр. 10:00 за почетак у 11:00):

- ⇒ Провера техничке опремљености;
- ⇒ Уклањање недозвољених материјала;
- ⇒ Пријем ученика: ученици долазе најкасније 30 минута пре почетка израде теста;
- ⇒ Проверавају се личне исправе (ђачка књижица, лична карта);
- ⇒ Ученици се упућују на распоређена места;
- ⇒ Личне ствари (телефони, торбе, белешке) одлажу се на одређено место;
- ⇒ Завршне провере: провера присуства ученика; провера функционалности рачунара, упознавање ученика са правилима.

3.2. Покретање теста и идентификација ученика

⇒ Приступ платформи (10 минута пре почетка израде теста): ученици отварају линк, уносе јединствено корисничко име и лозинку који су директно везани за име и презиме, одговарајућу школу и разреде.

Напомена: Систем може захтевати дозволе за: приступ камери (идентификација); приступ микрофону (надзор звука); дељење екрана (снимање активности).

⇒ Уколико израда теста почиње у 11:00 сати свима ће се истовремено приказати поље за *Start*, односно почетак рада.

3.3. Током трајања

Редовне дужности дежурних: активан надзор; константно кретање по просторији и осматрање ученика; надзор над радом на рачунарима (без ометања); проверавају се екрани периодично; праћење да ли су ученици на платформи за тест.

Није дозвољено:

⇒ Коришћење телефона (осим у хитним случајевима);

⇒ Напуштање просторије (осим у нужди – замена другим дежурним);

⇒ Помагање или давање информација ученицима.

3.4. Специјалне ситуације

Закашњење ученика:

⇒ Ученик који закасни до 5 минута може приступити изради теста;

⇒ Одлуку доноси координатор такмичења, а закашњење се бележи у записник;

⇒ Ученик се упућује на своје место уз минимални прекид других ученика.

Технички проблеми:

Губитак интернет везе:

⇒ Ученик благовремено обавештава дежурног наставника (дизањем руке);

⇒ Платформа свакако аутоматски чува одговоре, а ако проблем траје дуже, ученик може наставити рад на резервном рачунару.

Проблем са платформом (не учитава се страница, грешка):

⇒ Рефрешовање странице (F5 или Ctrl+R);

⇒ Евентуално покретање на другом рачунару;

⇒ Бележење инцидента у записник.

Здравствени проблеми:

⇒ Ученик коме се током тестирања појаве одређени здравствени проблеми (нпр. кашаљ, крв на нос ....) може привремено напустити просторију уз пратњу дежурног наставника;

⇒ По повратку, наставља рад (време се не продужава);

⇒ Ако не може да настави, прави се белешка у записнику и обавештава координатор.

Сумња на варање или кршење правила:

⇒ Дежурни наставник дискретно приступа ученику;

⇒ Не оптужује јавно, већ бележи инцидент детаљно у записник;

3.5. Завршетак

По истеку времена (нпр. 12:00 часова):

⇒ Уколико неко није завршио тест на време систем аутоматски прекида израду теста и чува све до тада унете одговоре.

⇒ Дежурни наставник даје знак за излазак, ученици преузимају личне ствари;

⇒ Забрањено је фотографисање или снимање било каквог садржаја са платформе.

Евиденција:

⇒ Дежурни попуњавају *Записник* (Образац 1):

IV. ПРАВО НА ПРИГОВОР

4.1. Ученици/родитељи имају право на приговор (мора се навести тачан разлог):

⇒ Начин подношења: Писмено, координатору такмичења.

Комисија за приговоре (координатор + лица именована од стране Српског историјског друштва): разматра приговоре; доноси коначну одлуку; обавештава ученика/родитеље.

4.2. Архивирање документације

⇒ Координатор чува записнике и евентуалне приговоре и одлуке.

⇒ Рок: Најмање 1 година.

V БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТА ПОДАТАКА

5.1. Тајност садржаја теста

⇒ Пре почетка: Садржај теста познат је само организаторима;

⇒ Након завршетка израде: Забрањено је дељење, фотографисање или објављивање садржаја теста без одобрења.

5.2. Заштита личних података

⇒ У складу са *Законом о заштити података о личности* („Службени гласник РС", број 87/18) приступ подацима имају само овлашћена лица.

⇒ Платформа *ClassMarker* је GDPR и CCPA усклађена, што значи: подаци су шифровани; чувају се искључиво на налогу организације; могућност брисања података у било ком тренутку.

VI ЗАВРШНЕ ПРЕПОРУКЕ

☑ Дођите на време – 60 минута пре почетка
☑ Упознајте се са платформом – Пре такмичења
☑ Будите професионални – Мирно, љубазно и одлучно
☑ Комуницирајте – Са координатором или представником Српског историјског друштва
☑ Бележите – Све нередовности у записник
☑ Поштујте ученике – Без фаворизовања
☑ Реагујте брзо – На техничке проблеме и инциденте